

REC'D FEB 25 1974

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. S
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP EXCH

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 3

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1977 vasario-Febr. 11 d.

70-ieji metai

To All Members of the Lithuanian Alliance of America

As President of the Lithuanian Alliance of America, I am happy to inform you that our organization at this time has attained an exceptionally strong financial status.

It is of the utmost importance that we not only maintain this position, but we must at all times strive to increase our membership. As we are approaching our 100th Anniversary we must look forward to entrusting the Alliance's assets and its members welfare to our children and grandchildren who have been brought up to love and cherish the Lithuanian language and to maintain and strengthen our Lithuanian heritage.

It therefore is important that our members and prospective members enroll their children and grandchildren to share the benefits and material aid the Alliance offers its members.

With foresight, the Lithuanian Alliance of America is offering a Class V-2, Twenty Payment Life Policy, without medical examination to those 70 years of age or under in the amounts of either \$1,000 or \$2,000. In addition to this, there is a 45% discount on the First Year Premium payment and a 10% discount on the remaining 19 years' premiums.

Please give this SPECIAL MEMBERSHIP DRIVE your personal attention, and convey your thoughts and opinions to me. Questions will receive due consideration.

Fraternally yours,

PAUL P. DARGIS, PRESIDENT
Lithuanian Alliance of America

REZOLIUCIJA DEL LIETUVOS LAISVĖS

Už kongresmano Annunzio (dem., Ill.) įneštą rezoliuciją (H. Concurrent Resolution-5), kuria reikalaujama išvesti rusų igulas iš Lietuvos ir suteikti kraštui laisvę, Altos pirm. dr. K. Bobelis pasiuntė padėkos raštą, pažadėdamas visokeriopą Amerikos Lietuvių Tarybos paramą šiame reikale.

SLA 2-osios Apskritis Kuopų Valdyboms ir organizatoriams.
1977 m. vasario-February 19 d., 4 v. p. p. šaukiamas SLA vajeus reikalais pasitarimas-konferencija SLA viceprezidento Aleksandro Chapliko namuose, 788 East Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. [617] 268-0008. Pasitarime dalyvaus SLA Prezidentas Povilas P. Dargis ir sekretorė Genovaitė Meiliūnienė.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS LAIKAIS KAUNE PRIE KARO MUZIEJAUS VASARIO 16 BUDAVO MINIMOS IŠKILMINGIAUSIAI

Lietuvos Nepriklausomybės Atsteigimo Aktas

1918 metais paskelbtas Lietuvos Tarybos, atkūrė nepriklausomą, demokratinius pamatus sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskyrė nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Jis akivaizdžiai išreiškė lietuvių tautos politinę valią, įkūnijusią Lietuvos žemėje Tautų apsisprendimo teisę.

Jo paakstinta lietuvių tauta apgyvendinė savo žemę nuo priešų, padėjo pamatus atstatyti Lietuvos valstybei, užgėdė karo padarytas žaizdas.

Jam pakluso ir nusilenkė Lietuvos priešai, iš visų pusių kėsinesi į jos žemes ir daug kur ją puolė ir niokojo.

Ji, kaip lietuvių tautos drąsų valstybingumo žygi, pripažino civilizuotasis pasaulis, priimdamas Lietuvą lygiateisiu tarptautinės bendruomenės nariu.

Juo atkurtoji Lietuvos valstybė gražiai susitvarkė ir sparčiai pažangėjo visose gyvenimo srityse (kultūroje, moksle, mene, ūkyje).

Jame glūdi šimtmečių sukaupta valstybingumo galia, iš kurios stiprybės semiasi ir sėmsis lietuvių tauta, kol iš sovietinės priespaudos išsivaduos nepriklausoma Lietuva.

Lietuvos nepriklausomybę Sovietų Sąjungai užgniaužus, lietuvių tautą savo inoriams pajungus, jos savarankiškos pažangos vyksmą pristabdžius ir pavergimui užsitęsęs, Lietuvos žmonių lūkesčiai ir viltys linksta ypatingai į jaunąją kartą. Jos priedermę savajai tautai prasmingai yra išsakęs nepriklausomybės akto signataras Steponas Kairys:

"Tau, jaunime, noriu palinkėti, kad kur bebūtum pasaulyje, visada būk ištikimas savo kraštui, mūsų Lietuvai... Nepalaužiamai tikėk į mūsų pergalę, kad Lietuva bus

laisva. Kovoje už mūsų ateitį, būk ištvermingas ir nepalenkiamas."

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, laisvajame pasaulyje atstovaudamas lietuvių tautos politinei valiai ir vadovaudamas Lietuvos laisvės darbui, šio taip reikšmingo ir iškilaus Lietuvos valstybės įvykio metinės sukakties proga, sveikina tautą pavergtoje Lietuvoje, Sibiro tremtyje ir išeivijoje. Trokštame pavergtajam lietuviui kietos ištvermės pakelti nuožmią svetimųjų priespaudą ir kančią.

Prašome laisvąjį lietuvių dar paveikia visokeriopai remti Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pastangas. Kviečiame laisvąjį lietuvių jaunimą dar ryžtingiau jungtis į Lietuvos laisvės kovą.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi.

Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas

Paul P. Dargis

Genevieve Meiliūnas

Alexander Chaplikas

Tėvynė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Published semi-monthly except July and August by the
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

Entered as Second Class Matter November 18, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
ne vėliau, kaip prieš savaitę laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

MŪSŲ DIDŽIOJI VASARIO 16-OJI

"Kai pakilsim susitarę,
Kaip širdis viena, —
Suskambės, kaip varpas vario,
Pergalės daina"

Tai yra poetiškieji Balio Sruogos žodžiai, kuriuos minėti ir į juos įsigilinti dera kaip tik Lietuvos didžiąją valstybinę šventę — Vasario 16-ąją sutinkant.

Šiais metais Vasario 16-osios yra 59-asis gimtadienis. Deja — negalime toji dienos džiugauti, kai tos dienos didįjį ir šventąjį 1918 metų nutarimą Vilniuje, po dvidešimties dviejų metų raudonoji Rusija, sulaužydama tarptautinį pasižadėjimą-susitarimą, savo gruboniškumo įkarštyje, Lietuvos laisvės šventumą sutrypė. Negalime džiugauti, bet nereikia liūdėti ar krist nusiminimam, kai priešas galėjo atimti lietuviams Lietuvoje laisvę, bet neįstengė ir tikrų tikriausiai neįstengs atimti iš lietuvių laisvės minties, laisvės idėjos, o su tuo, negalės pagrobti iš lietuvių Vasario 16-osios atminimo...

Laisvės idėja — yra absoliutinė idėja. Laisvė, kartą suvokta ar pajusta, paskiriame žmoguje išiamžina, o tautoje išauga į neįveikiamą galią, triuškinančią viską, kas jai priešinga. Laisvės siekimas, vėliau ar anksčiau, visada veda į pergalę.

Mielos Sesės ir Broliai!

Mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Jūs su savo vadovybe — t. y. mes visi esame tos laisvės juto ir supratimo tikri liudininkai. Jau mūsų 1902 metų Seime, Bostone prasiveržė daina:

"Be-despotų lai gyvuoja
Čionai mūsų tauta;
Skaisti, rami tebuoja,
Kaip žolynuos rūta."

Tai buvo ir pasiliko tikrasis laisvės juto ir supratimo ženklas. 1918 metais pabudusi lietuvių tauta tėvynėje kilo laisvėn ir tada Susivienijimo narių širdys plakė tuo pačiu užsidegimo ritmu, kaip mūsų brolių ir seserų širdys plakė Lietuvoje. Kai 1940 metais Lietuva buvo klastingai okupuota, tada aną laisvės netekimo aštrumą jutom, lyg būtume buvę tada Lietuvoje...

O dabar gyvename mūsų pastangų laiką atgauti Lietuvos laisvę vėl. Ir žinom, kad vien supratimo ir noro šiam siekiamam tikslui nepakanka.

Amerikos lietuvių kalbama, kad laisvei laimėti reikia tikros palankios aplinkumos ir... kitų paramos. Tai yra tikroji tiesa. Reikia ir vieno ir kito. Tačiau prie šios tiesos prijunkim dar ir šią tiesą, būtent, reikia turėti pajėgumo laisvės teisei ginti. Tuo labiau reikia pajėgumo laisvės siekiant.

Čia, Amerikoje, kaip ir visame pasaulyje, kur yra lietuvių, pajėgumą ekonominį, moralinį ir supratimą reikia mobilizuoti vienybėn. Tik su vieningu, sutartinu žygiu tegalime mūsų aplinkoj sukelti teigiamą įspūdį apie mus pačius ir laimėti palankumą mūsų siekiamam Lietuvos laisvės tikslui. Čia Amerikoje visos trys Baltijos valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija — šio krašto vyriausybės, kongreso ir susipratusių visuomenės moralinį palankumą turi. Esame guodžiami ir nepripažinimu dabartinės Lietuvos okupacijos, taigi, esame remiami teisiniu pagrindu. Tai visa branginkim. Amerikos prezidentų: Roosevelt, Truman, Kennedy, Johnson, Nixon ir Ford viešai tarti ir jų raštais išreikšti užtikrinimai, kad galingoji Amerika nepripažino, nepripažįsta ir nepripažins trijų Baltijos valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — okupacijos, kurią Sovietų Sąjunga yra įvykdžiusi 1940 metais, yra labai vertingas ramstis mūsų laisvės bylai.

Tas ramstis daro šviesesnę ir mūsų Vasario 16-osios šventę, kurią minime pagarbiai maldomis ir piniginėmis aukomis tam didžiam reikalui — laisvei, kol "suskambės, kaip varpas vario, pergales daina."

Brangūs Amerikos lietuviai,

Lietuvos nepriklausomybės minėjime rimtis mūsų mintis nuneša į pavergtą Lietuvą. Ten mūsų buvusioje tautinėje šventovėje — Karo muziejaus sodely — okupantai nugriovė Laisvės statulą, išardė Nežinamojo Kareivio kapą, nutildė nepriklausomos Laisvės varpų garsus.

Lietuva paversta Maskvos kolonija, kur iš jaunimo širdžių siekiama išplėsti meilę, savanorių krauju laimėti laisvę, o jų galvose užgesinti Mindaugo ir Gedimino Lietuvos atminimą bei Vytauto žygių garsą, vieton to skleidžiant rusifikaciją.

Kelkime galingą protesto balsą prieš kruvinas skriaudas mūsų pavergtai tautai. Protestuokime Vasario 16 minėjimuose, radijo bangomis, televizijoje, kitataučių susibūrimuose. Mes negalime pasilikti abejingi, kada Maskvos okupantai gabena Lietuvon kolonistus, ūkiniu išnaudojimu skriaudžia, ryžtingesnius patriotas žudo vergų darbų stovyklose, psichiatrinėse ligoninėse.

Siemet Vasario 16 yra drauge ir nuo mirties mūsų didžiojo gaivintojo dr. Jono Basanavičiaus 50 m. sukakties minėjimas. Jis 1916 m. liepos 1 d. iš Vilniaus kreipėsi tokiu atsišaukimu į Amerikos lietuvius:

"Siunčiame jums, vaikai, gal paskutinį šauksmą mirstančios Lietuvos. Išgirskite, atjauskite jės jį! Jeigu Lietuvos žmonėms iš bado prisis numirti, atminti, jie mirs su mintimi, kad jės, amerikiečiai, galėjote juos gelbėti, bet negelbėjote."

Sukraskime, kad nė vienas okupanto priespaudą kenčias lietuvis negalėtų mūsų kaltinti, jog galėjome gelbėti, bet negelbėjome.

Amerikos Lietuvių Taryba jau 37-ti metai sėkmingai vadovauja Lietuvos laisvinimo pastangoms, dėka Jūsų, Amerikos lietuviai, priitarimui ir paramai. Dėkodami už paramą praeityje, tikimės visapusiškos paramos ateityje, ypač šiais metais, kada Lietuvai iškils nauji pavojai, ryšium su Belgrado konferencija. Tai pareikalaus uolios darbo ir lėšų.

Amerikos Lietuvių Taryba savo darbus remia surinktomis aukomis, ir ta proga, skirtos aukos yra pagrindinis lėšų šaltinis Amerikos Lietuvių Tarybos vedamiems Lietuvos laisvinimo darbams vykdyti.

Šią brangią šventę paminėkime visi, parodydami savo vieningumą ir nepalaužiamą ryžtą Lietuvos laisvinimo reikaluose. Lietuva turi būti laisva ir nepriklausoma, o to mes greičiau pasieksime visų bendru uoliu darbu, pasišventimu ir aukomis. Prisiidėkime darbu ir lėšomis, nes tik turėdami užtenkamai finansinių išteklių mes galėsime savo veiklą stipriau išvystyti.

Karo muziejuje laisvės metais buvo pastatytas paminklas poetui Maironiui su įrašu:

"Be aukų ir be kovos laisvos nebuvo Lietuvos. Nebuvo ir nebus."

Tai gairės bendram visų darbui, į kurį nuoširdžiai kviečia Amerikos Lietuvių Taryba, jungianti visu pasaulėžiūrų patriotas lietuvius bendrai laisvės kovai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Dr. Kazys Bobelis
Pirmininkas

N. B. Aukas prašome siųsti Jūsų vietiniam ALTos skyriui arba į ALT centą, 2606 W. 63rd Street, Chicago, Illinois 60629

LIETUVOS TARYBA
skelbia

Lietuvos nepriklausomybę

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario m. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo paraiškimu:

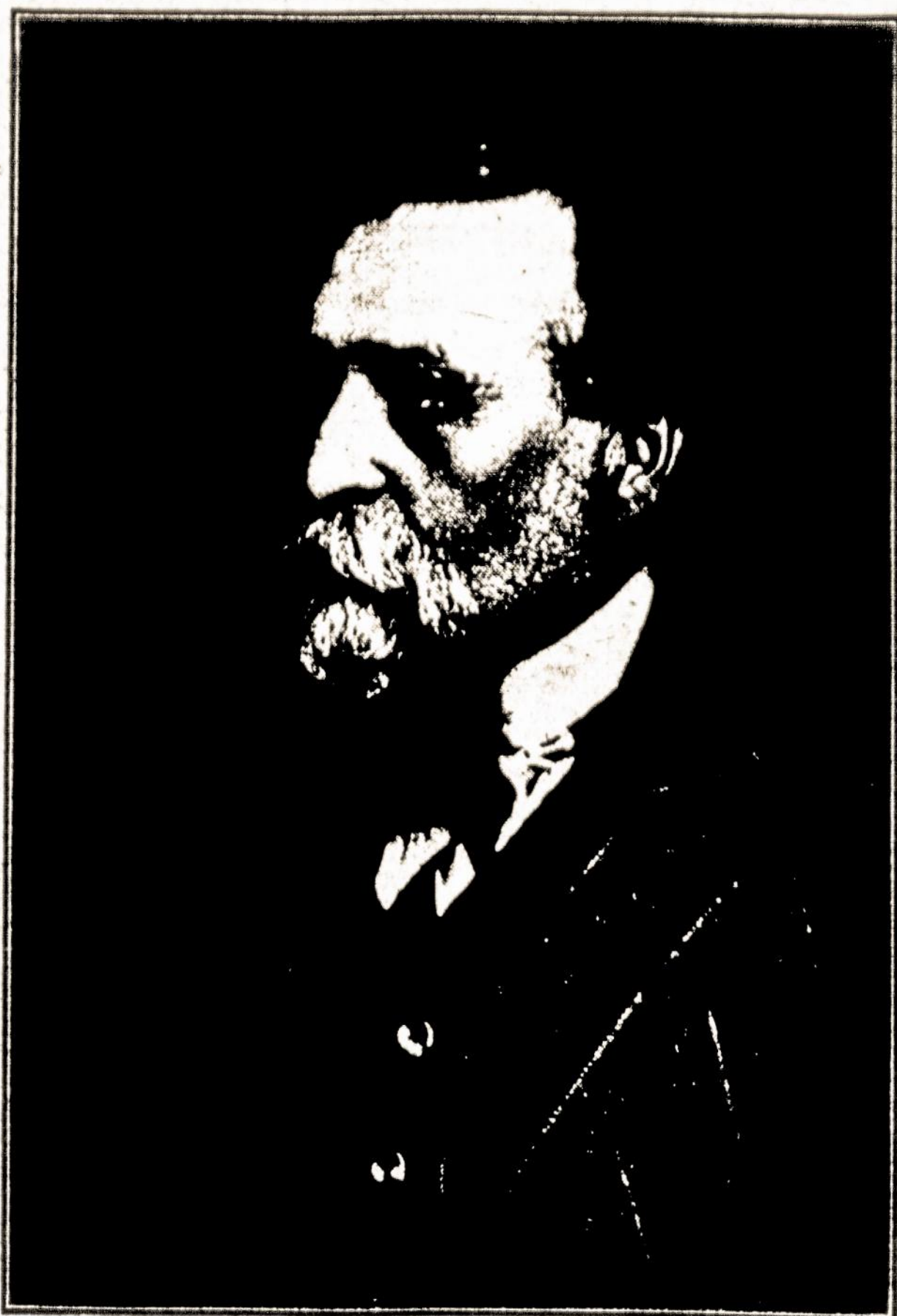
Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimų rugsėjo m. 18—23 d. 1917 metais, **skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratinius pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine VILNIUJE** ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau susauktas Steigiamasis Seimas, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vilnius, vasario 16 d. 1918 m.

Lietuvos Tarybos nariai:

Dr. J. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Baniulis, P. Dovydaitis, St. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petraitis, Dr. J. Šaulys, K. Sautys, J. Šernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Valiokaitis, J. Vileišis.

DR. JONAS BASANAVIČIUS

Sesės ir broliai lietuviai i Vienybę!

Su atvira ir pilna meilės lietuviška širdimi šaukiame Jus i vieningą darbą lietuviškos kultūros ir lietuviybės išlaikymo srityse ir laisvės kovai mūsų tėvų žemei, vadovaujant VLIK ir ALT.

Lietuvių bendruomenės darbo barai yra platūs: tik nuoširdžiai surminkime pečius ir tuo užtikrinsime mūsų politinio pavergtos Tėvynės vadavimo veiksmus, sudarydami jiems stiprų ir pastovų užnugarį. Lietuviybės išlaikymas išeivijoje yra aukščiausias mūsų uždavinys ir pirmoji pareiga. Tarpusavys sugyvenimas ir vienybė yra pagrindinė garantija mūsų darbų pasisekimui.

Darbo pasidalinimas sritimis: Tėvų Krašto vadavimas Altas ir Vlikas, vargstančių sesių ir brolių šalpa-Balfas, gi kultūros ir švietimo puoselėjimas, lietuviybės išlaikymas JAV-Lietuvių Bendruomenė. Bendradarbiavimas vienu su kitais, bet ne konkurencija sugrąžins mums vienybę ir darbų našumą.

Mes nepripažįstame ir kritikuojame bet koki bendradarbiavimą su okupantu ir ateityje.

Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės konferencijos priimtas

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS JAV SENATE

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas JAV Senate įvyks vasario 23 d. 10 val. ryto. Tai išrūpinti Amerikos Lietuvių Tarybai padėjo sen. Charles Percy.

ALTOS PIRMININKAS KALBĖS WASHINGTONE

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. Kazys Bobelis Washingtono lietuvių pakviestas vasario 13 d. sakys kalbą Vasario 16 d. minėjime. Ta proga dr. K. Bobelis kontaktuos kai kuriuos kongreso narius, Bendrąjį Amerikiečių Pabaltiečių komitetą ir kitus.

federaciniais pagrindais sudarytas naujasis JAV LB statutas užkerta kelią atskiros grupės išgalėjimui Bendruomenės vadovybėje, iškelia reikšmę paskirų jau seniai veikiančių organizacijų, sudaro sąlygas veikimui seniūnijose ir garantuoja tinkamas sąlygas bendro darbo derinimui.

Tad Vasario 16 proga kviečiame visas lietuviškas organizacijas ir kiekvieną pavienį lietuvių jungtis i atstatytos Lietuvių Bendruomenės suderintą ir vieningą darbą ir stipriai paremti ALT pinigine auka.

Valio viena ir vieninga — JAV Lietuvių Bendruomenė!

Valio mūsų sąjungininkė ir mūsų svetinga Amerika!

Valio kovojanti ir būsimoji Nepriklausoma Lietuva!

Jūsų
JAV REORG. LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖ

Dr. V. P. Dargis,
Valdybos Pirmininkas
Augustinas Orentas,
Sekretorius

Dr. V. Pliplys,
Tarybos Prezidiumo Pirm.
Antanina Repšienė,
Sekretorė

VADOVAUTI KOVOJ PRIEŠ PAVERGĖJUS

Kongresmanas Frank Annunzio (dem. Ill.) Amerikos Lietuvių Tarybai atsiuntė raštą, kuriame pažada "visomis jėgomis siekti, kad JAV vadovautų pasipriešinime prieš vergiją ir prieš komunistų vykdomą terorizavimą."

Kongresmanas W. S. Broomfield (rep. Mich.) Altai atsiuntė savo kalbą, pasakytą kongrese minint Ukrainos nepriklausomybę, kartu pasisakant prieš tautų pavergimą.

Alta pasiunčia padėkos raštus valdžios ir kongreso žmonėms, ginantiesiems pavergtųjų laisvę.

Vasario 16-tos proga Altos pirm. dr. K. Bobelio i juosteles įrašytoji kalba išsiuntinėta lietuvių radijams.

Boston, Mass.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 20 dieną Lietuvių Piliečių Klubo auditorijoje. ALTo delegacija vasario 2 d. lankėsi pas Massachusetts valstijos gubernatorių ir Bostono miesto merą.

Vasario 20 d. sekmadienį pagrindinis minėjimas prasideda pamaldomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 10:15 val. ryto už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Lietuvių organizacijos pamaldose ir minėjime dalyvauja organizuotai su savo vėliavomis.

Iškilmingas šventės minėjimas 2 val. po pietų klubo auditorijoje. Kalbės SLA prezidentas Povilas P. Dargis, meninėje programoje pasirodys lituanistinės mokyklos mokiniai ir kompozitoriaus J. Gaidelio vedamas Brockton, Mass. lietuvių mišrus choras.

Lietuvių radijo valanda Laisvės Varpas 11:30 ryte transliuos specialią programą.

SLA VICEPREZ. ALEKSANDRO ČAPLIKO 70 METŲ SUKAKTIS

Daugelio lietuviškų organizacijų veikėjas SLA viceprezidentas ir Lietuvių Klubo pirm. A. Čaplikas 70 metų amžiaus gimimo proga savo namuose E. Broadway, So. Bostone buvo pagerbtas lietuvių organizacijų veikėjų ir klubo narių. Prie vaišių stalo, kuriam vadovavo A. Andriulionis, suaktuvininkui pasakyta gražių sveikinimo žodžių, palinkėta dirbti lietuvišką organizacinį darbą Lietuvos labui.

Chicago, Ill.

Chicagos Lietuvių Tarybos ruošiamas Vasario 16-sios minėjimas įvyks vasario-Feb. 13 d.

1. Šeštadienį, vasario 12 d. 12 val. žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas prie paminklo Jaunimo Centro sodelyje.

2. Sekmadienį, vasario 13 d. 10 val. pamaldos Šv. Kryžiaus par. bažnyčioje. Pamaldas laikys ir pamokslą sakys Vysk. Vincentas Brizgys. Pamaldų metu giedos sol. Algirdas Brazis ir Dainavos Ansamblys.

Mašinos pastatomos miesto mokyklos sklype.

10:30 val. pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje. 10 val. pamaldos Liet. Evangelikų Liuteronų Tėviškės par. bažnyčioje.

2 val. p. p. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje:

Lietuvos Gen. Kons. J. Daužvardienės sveikinimas, ALTos pirm. K. Bobelio žodis,

Chicagos Miesto Mero Michael A. Bilandic kalaba,

Dr. Leono Kriaučeliūno paskaita.

Meninę dalį išpildo sol. Algirdas Brazis, "Pirmyn" choras, vedamas Dariaus Lapinsko ir Vyčių Tautinių Šokėjų grupė, vedama Frank Zapolio.

Minėjime kviečiame lietuviškąją visuomenę kuo skaitlingiausia dalyvauti.

Organizacijos pamaldose ir minėjime dalyvauja su vėliavomis.

Chicagos Lietuvių Taryba

TUKSTANČIAI LAIŠKŲ VASARIO 16 D. MINĖJIMO REIKALU

Ryšium su Vasario 16 minėjimais Amerikos Lietuvių Taryba paruošė ir išsiuntė 130 laiškų ir atsišaukimų skyriams ir organizacijoms, 326 laiškus lietuviams kunigams, 28 atsišaukimus spaudai ir radijui, 3384 atsišaukimus visuomenei. Ryšium su Vasario 16 minėjimu kongrese dar siunčiami laiškai 100-tui senatorių ir 439 kongresmanams. Viso skatinant reikiamai paminėti Vasario 16 iš centrinės Altos įstaiigos išsiųstų raštų susidaro 4,406.

KNYGA APIE SIBIRO LIETUVIUS

Knygą apie Sibirian išvežtuosius lietuvius jau baigia ruošti kun. J. Prunskis. Turima keliolikos iš Sibiro grįžusių lietuvių atsiminimai, padarytos ištraukos iš poros šimtų laiškų gautų iš Sibiro, ir surinkta apie 170 Sibire padarytų lietuvių nuotraukų.

SIŪSKIT IŠGELBĖTŲ ŽYDŲ ADRESUS

Remiantis pareiškimais žydų, kuriuos išgelbėjo lietuviai ir kurie gyvena laisvame pasaulyje, norima sudaryti brošiūrą. Tokių žydų adresus prašome siųsti Altos centrui, 2606 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629.

VOKIEČIAI UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Vakarų Vokietijos parlamento narys dr. Herbert Hupka, Silezijos vokiečių sąjungos pirmininkas, praneša, kad vokiečiai siekia visos Vokietijos apjungimo ir kad jie drauge kovoja ir dėl Lietuvos išlaisvinimo, stengdamiesi, kad Lietuva nebūtų pamiršta. Su dr. Hupka palaiko ryšį Altos informacija.

BELGRADO KONFERENCIJA

Helsinkio susitarimus pasirašusių valstybių konferencija, skirta patikrinti susitarimų vykdymą, įvyks Belgrade š. m. rugsėjo mėnesį. Prieš tai — birželio mėnesį — įvyks preliminariniai pasitarimai sudaryti Belgrado konferencijos dienotvarkę. Washingtono tam rodomas ne eilinis dėmesys. Pzv. Atstovų Rūmuose sausio 19 d. kongresmanas Benj. S. Rosenthal (dem. N. Y.) pasakė stiprią kalbą, kaltindamas Maskvą žmogaus teisių laužymu.

LIETUVA AMERIKIEČIŲ RADIJUJE

Hammondo (prie Chicagos) radijo stotis WJOB banga 1230 vasario 19 d. 8 val. 5 min. ryto anglų kalba perduos Amerikos Lietuvių Tarybos East Chicago skyriaus parūpintą informaciją minint Vasario 16 d. Tos apylinkės lietuvių rengiamas Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 20 d. Gary liet. parapijos salėje. Kalbėtoju pakviestas kun. J. Prunskis.

JEI VISI SLA NARIAI ĮRAŠYTŲ BENT PO VIENĄ NARĮ, SLA DVIGUBAI PADIDĖTŲ IR PAGYVINTŲ VISŲ LIETUVIŲ VEIKLĄ MĖGINKIM!

DETROIT, MICH.

**ANTANAS SUKAUSKAS
PAMINĖJO 70 M. GIMIMO
SUKAKTĮ**

SLA centrinis organizatorius ir 200 Kuopos pirmininkas Antanas Sukauskas sausio 29 d. atšventė 70 metų gimimo sukaktį. Tur būt niekas net nepagalvos, kad jaunai atrodantis, veiklus ir energingas Antanas Sukauskas būtų jau peržengęs 70 metų slenkstį. Jis ir tiek metų sulaukęs dalyvauja lietuvių organizacijose, dirba, pluša ir sielosi Lietuvos reikalais.

Antanas Sukauskas yra gimęs 1907 metais sausio 29 d. Mieželaičio km. Radviliškio valsč. Gimnazijos mokslus ėjo Plungės gimnazijoje. Tarnavo Lietuvos kariuomenėje ir policijoje. Vokiečių okupacijos laikais dirbo Radviliškio ir Šiaulėnų savivaldybėse. Karo metu pasitraukė į Vokietiją. Gyveno Seligenstadt ir Schweinfurt lietuvių stovyklose ir ten dirbo įvairius darbus.

Į Ameriką atvyko 1949 metais. Apsigyvenęs Detroito kol išėjo į pensiją dirbo General Motors bendrovėje. Jis ne tik detroitiešiams, bet ir kitoms lietuvių kolonijoms gerai žinomas ir pažįstamas iš savo dalyvavimų įvairių organizacijų suvažiavimuose ir seimuose. Tur būt Detroito nėra tokios organizacijos, kurią Antanas Sukauskas nebūtų įsijungęs. Jis yra ne tik daugumos organizacijų narys, bet ir valdybos narys. Jis yra SLA centrinis organizatorius, 200 Kuopos pirmininkas, A. L. Radijo klubo vicepirmininkas, Altos narys, DLOC valdybos ir W. S. U. lietuvių kambariui įrengti komiteto išdinininkas, Jūrų šaulių "Svyturio" Kuopos spaudos ir informacijos vadovas, Lietuvių Namų draugijos, Balf ir L. Z. S-gos Detroito skyriaus revizijos komisijos narys. Nežiūrint šių visų pareigų jis dar suranda laiko, ir Naujienoms bendradarbiauja, ten aprašo lietuvių organizacijų veiklą. Buvo Detroito lituanistinės mokyklos tėvų komiteto narys, DLOC valdybos pirmininkas ir 7 metus SLA 352 Kuopos pirmininkas. Yra suruošęs daug parengimų ir minėjimų, tarp kurių buvo suruoštas SLA 75 metų ir 80 metų sukakčių minėjimas. Be jo beveik nekuomet, neapseina vasario 16 minėjimas ir rengiami prie Detroito upės Pavergtų tautų festivaliai. Jis dar yra LB, Balf, Lietuvių Namų, Dariaus ir Girėno klubo, Sandaros ir kitų organizacijų bei draugijų narys.

Antanas Sukauskas su žmona Bronė išaugino ir išmokė du sūnus ir dvi dukteris. Jaunesnysis sūnus advokatas Rimas Sakis-Sukauskas eina tėvo keliais ir dalyvauja lietuvių visuomeninėje veikloje. Šiuo laiku jis yra Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdybos pirmininkas.

Linkiu Antanui tęsti ir toliau visuomeninės veiklos darbą ir sulaukti gražaus ir ilgo amžiaus.

DARIAUS IR GIRĖNO KLUBO NAUJA VALDYBA

S. m. sausio 30 d. įvykusiame Lietuvių Namuose Dariaus ir Girėno klubo metiniame narių susirinkime išrinkta 1977 metams nauja klubo valdyba: Edvardas Milkauskas, Juozas Kinčius, Viktoras Perminas, Vyto Končiūnas, Pranas Bronskis ir Antanas Vaitiekus. Į revizijos komisiją išrinkti: Jonas Gaižutis, Justas Pusdešris ir Jonas Atkočaitis.

UŽGAVENIŲ KONCERTAS-BALIUS

Vasario 19 d. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre rengiamas užgavėnių proga koncertas-balius. Jame dainuos solistė Dalia Kučėnienė iš Chicagos. Ji jau yra buvusi Detroito su A. Kairio opere Sidabrinė Diena. O dabar dainuos, akompanuojant Dariui Lapinskiui.

Koncertas-balius su vaišėmis ir geru Rimo Kaspučio vadovaujamu orkestru suteiks progos detroitiešiams gerai ir smagiai užsigaivėti.

SLA 352 KUOPA

SLA 352 Kp. vicepirmininkui Petriui Daliniui išvykus nuolatiniam gyvenimui į Floridą, šiemis metams vicepirmininku išrinktas Feliksas Motuzas, neseniai atšventęs savo 85 metų sukaktį. Kiti Kuopos valdybos nariai liko tie patys. Ant. Grinius

SO. BOSTON, MASS.

JAV LB įsisteigimo 25 metų sukakties minėjimas su koncertu ir banketu įvyks kovo 13, sekmadienį, 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Dalyvaus JAV LB tarybos pirm. R. Kudukis ir krašto valdybos pirm. A. Gečys. Meninę programą atliks solistė Genė Ugianskienė, smuikininkė Brigita Pumpulytė ir pianistas Saulius Cibas.

Kaziuko mugė įvyks kovo 6 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos II ir III aukštų salėse.

WINDSOR, ONTARIO

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 59-tų metų minėjimas įvyks vasario 13, sekmadienį sekančia tvarka: 10:30 v. r. vėliavos pakėlimas prie miesto valdybos rūmų — City Hall, 11 v. r. iškilmingos pamaldos Šv. Kazimiero šventovėje, 808 Marion g-vė. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys klebonas kun. D. Lengvinas, 12:30 v. p. p. De Santis mokykloje, 930 Marion g-vė, įvyks minėjimas. Kalbės rašytojas Vytautas Alantas. Meninę dalį atliks Windsorso jaunimas ir tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja mokyt. J. Stanevičiūtė-Holmes.

TORONTO, ONT., CANADA

Daugiakultūris dainos konkursas skelbiamas Douglas McGowan premijai (\$1,500) gauti. Jos mecenatai — John Lombardi ir Sam Sniderman iš Toronto. Sukurtos dainos tekstas (lietuvių kalba) ir melodija, įrekiuota kasetės juostelėje, turi būti įteikta iki š. m. kovo 1 d. Konkurso dalyviai turi būti Kanados piliečiai arba imigrantai. Jie turi gauti konkurso registracijos blanką, jį užpildyti ir pridėti savo 200 žodžių biografiją. Konkurse gali dalyvauti ir grupės (iki 4 asmenų). Sukurtoji daina turi būti išversta į anglų kalbą. Ji turi išreikšti jausmą, kaip geriausiai kanadiečiai gali vertinti kitų kultūrą. Kreiptis adresu: The Annual Canadian Multicultural Songwriting Competition, 637 College St., Toronto, Ontario. M6G1B6. Tel. (416) 531-9991.

MONTREAL, QUE.

PRADĖJO VEIKTI ŠAULIŲ BIBLIOTEKA

Ji bus atidaryta kiekvieną sekmadienį nuo 10 v. r. iki 12:30 v. p. p. Aušros Vartų salėje šaulių būstinės kambaryje. Bibliotekoje jau turima per 450 įvairaus turinio knygų. Norintieji bibliotekos knygomis pasinaudoti sąlygas ir smulkesnes informacijas gali sužinoti pas bibliotekos vedėją Ričardą Simaniūkštį tel. 766-1395.

QUEBECO PROVINCIIJA SKELBS REFERENDUMĄ

Kanados ministeris pirmininkas Pierre Elliot Trudeau pareiškė, kad turės įvykti referendumas kad Quebeco provincijos gyventojai galėtų pasisakyti, ar jie nori atsiskirti nuo Kanados, ir to referendumo pasiskaidymas bus galutinis. Dabar viešpatuojantis netikrumas kenkia Quebeco provincijos ekonomikai, kuris kenčia nuo nedarbo, investicijų sumažėjimo ir infliacijos. Referendumą sušaukti prašo pats Quebeco provincijos premjeras Rone Levesque, kurs pats yra separatistas, tai yra siekia Quebeco nepriklausomybės nuo Kanados.

Helsinkio susitarimus pasirašiusių valstybių konferencija, skirta patikrinti susitarimų vykdymą, įvyks Belgrade rugsėjo mėnesį. Birželio mėnesį įvyks preliminariniai pasitarimai sudaryti Belgrado konferencijos dienotvarkėi. Atstovų Rūmuose sausio 19 kongresmanas Benj. S. Rosenthal (dem. N. Y.) pasakė stiprią kalbą, kaltindamas Maskvą žmogaus teisių laužymu.

Phoenix, Ariz., Vasario 16-sios minėjimas įvyks vasario 20. Ruošia LB apylinkė. Pagrindiniai kalbėtojai bus Paul Šaltimieras ir dr. St. Vanagūnas.

Vladas Jakubėnas rankraščiuose paliko nemažą muzikos kūrinių. Iniciatorių grupė, vadovaujama Petro Petručio, nutarė įsteigti Vlodo Jakubėno fondą. Į fondo globos komitetą įeina muzikai dr. Leonardas J. Šimutis, Algis Šimkus, Alvydas Vasaitis, Jurgis Lampsatis, visuomenės atstovai Petras Petrutis, Jurgis Janušaitis ir Erika Hollenderienė.

CHICAGO, ILL.

NEWS OF THE LITHUANIAN REPUBLICAN ACTIVITIES

General meeting of the Lithuanian American Republican League of Illinois is called on Sunday, March 6th at Margutis, 3 PM, 2422 W. Marquette Road in Chicago. The election of our League Executive Committee will take place in March. Following their election, the 15 members of the Executive Committee will meet to select League officers to serve for the next 2 years. Dues notices were sent out last month. Payment of membership dues is necessary to participate as a voting member of the League.

Sixth Annual Awards Banquet of our League is scheduled for April 23, at the Lithuanian Youth Center in Chicago. Kindly assist in this event by obtaining ads for the program book. Nominations for Lithuanian of the Year, Life Member and Special Award should be mailed to the League Executive Secretary Anatole Milunas, 440 Roe Court, Downers Grove 60515.

Inauguration of Governor Thompson was held in Springfield on January 10. Our League delegation there was led by Chairman Casi Oksas, Honorary Member Don Adams (also Chairman of the Illinois Republican State Central Committee) and member, State Representative Junie Bartulis. It was a most memorable occasion. We look forward to a mutually supportive relationship with the new Republican administration for Illinois.

Ciurlionio Galerija, Inc. rengia dailės parodą birželio 4 d. ir skiria \$1,000 premiją už kūrinių lietuvių tautine tema. Gali dalyvauti lietuviai iš viso krašto.

Eksponatus peržiūrės juri komisija ir spres premijuojamo darbo kokybę. Premijuotas kūrinys lieka Ciurlionio Galerijos nuosavybe.

Lietuviai dailininkai kviečiami iki gegužės 1 d. pristatyti kūrinių skaidres ar spalvotas nuotraukas. Chicago dailininkai tik savo kūrinius pristato iki gegužės 21 d. į Ciurlionio Galeriją-4038 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632.

LIETUVIŲ KALBA CHICAGOS UNIVERSITETE

Chicagos universitete prof. W. R. Darden'as dėso lietuvių kalbos sandaros (structural Lithuanian) kursą. Ankstesnių lietuvių kalbos kursų dėstytojas dr. P. Jonikas yra išėjęs į pensiją, tai dabar lietuvių kalbos programos vykdymas yra kritęs vien ant profesoriaus dr. Darden'o pečių.

Lietuvių kalbą šiame universitete dėsto ne lietuvis profesorius ir kurso klauso ne lietuviai studentai. O kur mūsų studentai Chicagos universitete įvestoji lietuvių kalbos programa atkakliai laikosi. Pirmoji parama gauta iš Lietuvių fondo.

SAUKS Į KARIUOMENĘ

Už mėnesio ar kito galima laukti Kongreso paruošto projekto atnaujinti naujokų šaukimą į kariuomenę. Tarnyba būtų trumpesnė, tik dviejų metų. Savanorių nepakanka, ir jų kokybė taip pat nepatenkinama.

TEVYNĖ, 1977 vasario-Feb. 11 d.

Smūgis lietuvių radijo programoms

Beveik pusmetį Chicagos ir apylinkės lietuviai buvo nuskriausti, nes seniausioji lietuvių kalba Margučio radijo programa buvo nutildyta. Tiksliau ir buvo nutildyta dėl to, kad radijo stotis, iš kurios Margučio radijo buvo perdavinėjama, pradėjo ne angliškoms programoms neleisti programų perdavinėti. Iš amerikiečių angliškoms programoms turi daugiau klausytojų, aišku, gauna daugiau biznio.

Lygiai tuo pačiu pagrindu pasiremama Cleveland, Ohio stotis, kaip šluota, nušlavė ne angliškai perdavinėjamas programas. Visų Clevelande gyvenančių 28 tautų radijo direktoriai bendram susirinkime užprotestavo. Bet stoties savininkams atsisakius susirinkime dalyvauti, buvo kreiptasi net į miesto merą, kuris sutiko, kad susirinkimas būtų jo raštinėje. Savininkai dalyvavo. Bet ir tas nepagelbėjo. Dabar ieškoma būdų, kaip į radijo stotis būtų galima vėl įsigauti su etninėmis programomis.

Esu vadovavęs lietuviškoms programoms New Yorke per 15 metų. Tiesa, dalį jų perdavinėjau ir angliškai. Perėjome ir mes tokią šerengą prieš daugelį metų ir New Yorke. Programoms ir stotims gelbėti teko vykti ir į Washingtoną. Bet New Yorkas lieka New Yorku. Čia veikia net 54 radijo stotys. Tai, jei ne vienoje, tai kitoje kitakalbiai vistiek randa galimybių įsigauti. Čia daug žydų, portorikiečių, vokiečių, italų. Jie labai įtakingi.

Biznio gaunančios Radijo stotys nenori kitakalbių programų. Jos įrodo, kad tik maža dalis jų klauso. Lietuvių programų jų klauso tik lietuviai, kitų tautybių tik tų tautybių klausytojai. Tik viena po kitos perduodamos kitakalbės programos gali stotims pagelbėti išsilaikyti, nes klausytojai yra kitakalbiai.

Šiu atveju, gali pagelbėti mūsų organizacijos. Jos turėtų protestus siųsti Federal Communications Commission, Washington, D. C. Protestuose turėtų išaiškinti, kad etninės grupės palaiko įvairių pasaulio tautų kultūrinį įnašą Amerikai. Kiekviena radijo ir televizijos programa, gaudama leidimą, privalo pasižadėti tam tikrą laiko dalį pašvęsti kultūriniais reikalais. Etninė kultūra jų yra kultūra, įnašas į pasaulio tautų laisvės šalį — Jungtines Amerikos Valstijas.

Šiuo metu Kanadoje etninei kultūrai palaikyti skiriama, net lėšų iš valstybės išdo.

Jonas Valaitis

Lietuvybės ir lietuviškumo renesansas yra galimas

K. PETROKAITIS
NAUJIENOSE RAŠO:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seime buvo įkurta ir patvirtinta SLA Kultūros komisija iš Onos Jokubaitienės, Demie Jonaitis ir Liongino Kažeko. "Tėvynės" 1 nr. komisija paskelbė atsišaukimą, kuriame taip rašoma:

— Praeietyje SLA Kuopos daugumoje vietovių turėjo net pagrindinį vaidmenį lietuviškame veikime. Laikui bėgant, SLA veikėjų pagalba kitos lietuviškos organizacijos perėmė vadovavimą.

Kadangi mūsų organizacija yra pati turtingiausia ir viena seniausių laisvame pasaulyje, tai ir mes turime įrodyti savo veiklą, ypač kultūrinę, kad mes esame gyvą organizaciją, kad mes judame ir veikame. Nebūtina turime pradėti ar atgaivinti kultūrinę veiklą su dideliais koncertais ar literatūros vakarais, bet galima pradėti: paskaitomis kultūrine tema, mūsų jaunimo talentų pasirodymu, meno parodėle, deklamacijomis, dainomis, lietuviškos knygos pristatymu, poezijos vakarėliu ir panašiai.

— Atsiminkime, kad mes visi, ar tai būtų maža Kuopa, ar apskritis, turime populiarinti Lietuvos kultūrinę tradicijas, lietuviškas dainas ir papročius. Dabar yra pats geriausias laikas rengti įvairiausius rengimus. Ir kai Susivienijimo Kuopos ar apskritys pasižymės savo lietuviška kultūrine veikla, bus lengviau pritraukti mūsų jaunimą į savo gretas ir taip pat lengviau prirašyti naujų narių. Tik nenuleiskime rankų, bet su nauju užsidegimu veikime virš minėtomis gairėmis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Lietuvos gerovei!

Į panašią veiklą turėtų įsijungti ne tik SLA Kuopos bei apskritys,

bet ir gausūs Amerikos lietuvių klubai bei organizacijos taip pat politinės partijos. Amerikos Lietuvių Taryba yra sudariusi paskaitininkų įvairiomis temomis sąrašą lietuvių ir anglų kalbomis, bet niekas į tas galimybes neatkreipė rimtesnio dėmesio.

Jei bent didesnę dalį komisijos atsišaukime minimų dalykų SLA Kuopos įvykdytų, o jas pasektų kitos lietuvių organizacijos, tai prasiidėtų lietuviybės ir lietuviškumo renesansas išsivijoje. K. Petrokaitis

BLOGAI SU SVEIKATOS DRAUGIM AIS

Amerikos sveikatos draudimai atsidūrę katastrofiškoje padėtyje; beveik be ribų didėjant sveikatai išlaikyti 1976 m. sveikatos reikalai kaštavę 135 bil. dolerių, keturis kartus daugiau, kaip prieš 10 metų! Medicare ir Medicaid 1977 m. kaštuose nemažiau 31.3 bil. dol.

Sen. Rubikoff ir sen. R. B. Long pradėjo tyrinėti gydymo ir sveikatos didėjančias išlaidas. Ištyrę, pasiūlė įstatymo projektą, kuris tikrintų ir prižiūrėtų sveikatos draudimus ir kitas išlaidas, kuri remia ir prez. J. Carter.

Prez. Carter pažymėjo, kad Medicaid programa yra tapusi visos Amerikos skandalu. Esą, tik 38% Medicare išlaidų tėra dabar padengiamos. Girdi, seni Amerikos pensininkai turi tik apibrėžtą Medicare ir Medicaid patarnavimą.

Prezidentas pažymėjo, kad sveikatos apdrauda turi būti visuotina ir visiems privaloma.

Chicago, Ill.

RADIJO

Lietuvos Aidų radijo programa bus transliuojama penktadieniais iš WOPA Stoties 1490 AM banga nuo 9:30 iki 11 val. vak. 16 WJOB Stoties 1230 AM banga nuo 9:30 iki 10 val. rytais sekmadieniais. Naujoji stotis iš Hammond, Ind. labai gerai girdima Chicagoj, Cicero, Oak Park, Joliete, Lemont, Kankakee, Valparaiso, Union Pier. Visi lietuviai prašomi Lietuvos Aidų programų pasiklausyti.

Kazė Brazdžionytė
programų vedėja

Lietuvių Žurnalistų sąjungos Centro valdyba Chicagoje sausio 13 paskyrė Daužvardžio Fondo premijas jauniems žurnalistams:

\$100 — Eglei Juodvalkytei, Petrui Kisieliui, Rasai Lukoševičiutei, Viktorui Nakui ir Romui Sakadolskiui;

\$75 — Gabijai Juozapavičiutei;

\$50 — Rasai Baltutytei, Teresei Gaidelytei, Rasai Razgaitienei, Birutei Radzivanienei ir Vyteniui Zinkui;

\$25 — Audrai Aleknaitei, Andriui Balnioniui, Laurai Baltutytei, Algiui Cepui, Danutei Norvilaitei, Gintarui Plačiui ir Gintai Viliūnaitei.

Premijos įteikiamos Žurnalistų metinio baliaus metu sausio 29 d.

Romas Kinka paruošė studiją "Lithuanian Customs and Traditions." Ją išleis Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus nesenai įsteigtas skyrius — Tyrinėjimo taryba.

San Rafael, Cal. miesto 169,000 gyventojams pradama normuoti vanduo, kiekvienam per parą leidžiama suvartoti 47 galionai. To prireikė dėl didelės sausras.

BALTIMORE, MD.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia Baltimorės Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenė vasario 20. Mišios už kenčiančius brolius ir seses Lietuvoje bus 8:30 v. Sv. Alfonso bažnyčioje. Giedos vyrų choras Daina. 1:30 v. p. p. Lietuvių svetainės didžiojo salė iškilmingas banketas, į kurį pakviestas Marylando valstybės gubernatorius Marvin Mandel ir senatoriai bei kongresmanai, Baltimorės miesto meras J. Donald Schaeffer ir kiti žymės asmenys. Vasario 27 bus tęsiama minėjimo programa; 2 val. popiet bus paskaita ir meninė programa, kurią atliks tautinių šokių grupė ir vyrų choras Daina.

CLEVELAND, OHIO

TAUTYBIŲ ŠVENTĖJ GRANDINĖLĖ

Clevelando Tautybių festivalis įvyks vasario 20 d., 2 val. p. p., Cleveland Music Hall, 6th Street ir St. Clair Avenue. Dalyvaus 20 tautinių grupių, kurios atliks dviejų valandų programą.

Lietuvius šiame metiniame festivalyje reprezentuos Grandinėlė su visais grupės šokėjais, tiek jaunesniais, tiek vyresniais.

Šių festivalių pagrindinis organizatorius ir pranešėjas yra buvęs The Cleveland Press tautybių skyriaus redaktorius ir Cleveland Folk Arts Association prez. Theodora Andrica. Scenos direktoriaus pareigas jau kelinti metai atlieka Grandinėlės vadovas Liudas Sagys.

Festivaliui bilietai pardavinėjami The Cleveland Press redakcijoje. Jų galima gauti ir pas p. Aleksandrą Sagienę skambinant 442-8674.

PRENUMERATA \$10.00 metams ir \$6.00 pusei metų

KELEIVIS

PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071

PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905

636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

TEL. 268-3071

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir paverėtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniiais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančių atkarpą.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajeaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

AMERICAN LITHUANIAN COUNCIL OF NEW YORK

The restoration of Lithuania's Independence in 1918, following World War I, will be commemorated Sunday, February 20th 3 PM at the Lithuanian Cultural Center, 361 Highland Blvd., Brooklyn.

A resolution will be issued condemning the subsequent invasion of this ancient country by the Soviets in 1940 and its illegal occupation to the present time; also, to demand that the Soviet government fulfill the commitment under the Final Act of the Helsinki Agreement, particularly concerning its violations of Human Rights and relentless persecution.

The United States government and other governments of the Free World have refused to recognize the annexation of the former independent Baltic States — Estonia, Latvia and Lithuania.

The Consul General of Lithuania in New York, Anicetas Simutis, and Algis Zaporackas, recent candidate for Congress from Detroit and active in Lithuanian-American ethnic and youth affairs, will address the assembly.

The keynote speaker will be Alfred W. Friendly, Jr., Deputy Director, United States Commission on Security and Cooperation in Europe, Washington, D. C. Mr. Friendly, former Moscow correspondent for Newsweek, recently visited Vilnius, the capitol of Lithuania.

State Senator Martin J. Knorr, who, with Assemblyman Peter Mirto cosponsored a joint resolution, will present the Proclamation issued by Governor Hugh Carey for this 59th Lithuanian Independence Day observance . . . The Lithuanian male chorus "Perkūnas," Lithuanian "Tryptinis" and Estonian "Saare Vikat" dance ensembles, in colorful national costumes, will perform. The New York Chapter of the Lithuanian-American Council, Peter Wytenus, President, is sponsoring this event. The public is invited.

MININTIEMS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Vasario 16 minėjimui JAV LB Visuomeninių reikalų taryba yra paruošusi medžiagą, kuri esamoje formoje, ar su pakeitimais, gali būti panaudota: pavyzdiniai laiškai: JAV prezidentui, JAV valstybės sekretoriui, senatoriams, kongresmanams, įžanginiui straipsniui išgauti, Letters to the Editor, Press Release, senatorių ir kongresmanų sąrašas (dalinis), rezoliucijos pavyzdys, pagalbinė medžiaga: "The Belgrade Conference — a Second Opportunity." Be to, yra paruoštos dvi pusvalandinės radijo programos anglų kalba. Visa tai galima gauti šiuo adresu: Aušra Zerr, 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038. Telefonas (215) 886-5849.

* Reader's Digest 1977 sausio numerį paskelbė Ralph Kinney Bennett straipsnį "The Helsinki Agreement: Russia's Shameful Record." Be kita ko, paminėtas Kovalevo teismas Vilniuj.

TEVYNĖ, 1977 vasario-Feb. 11 d.

S. Bačkis — Lietuvos atstovas

Lietuvos charge d'affairs Washington Juozui Kajeckui dėl sunkios ligos atsistatydinus, įgaliotas ministeris dr. Stasys Antanas Bačkis yra paskirtas Lietuvos charge d'affairs Washington.

Lake Worth, Fla. Antanas Rugys išrinktas Lietuvių klubo pirmininku, kun. Andrius Senkus — vicepirm., Stella Augūnienė — ūkio reikalams, Ada Skučienė — sekr., Vincas Dovydaitis — išdininkas.

CHICAGOS MERAS BILANDIC IR ETNINIŲ GRUPIŲ SPAUDA

Chicago naujasis meras Michael A. Balandic, kroatų kilmės, buvo sukviestas etninių grupių rektorius ir radijo vedėjas ir pareiškė norą bendradarbiauti su Chicago tautinėmis grupėmis, kaip bendradarbiavo buvęs Chicago meras Richard J. Daley. Pasigėrėjo Navy Pier rengiamomis parodomis, kurių metu kiekviena tautinė grupė parodo savo tautinius drabužius, maistą, muziką, šokių ir kultūrą, ir kaip jie bendram darbui įsijungia į vieną amerikiečių šeimą.

Jis taip pat pareiškė esąs kroatų kilmės, žinąs kaip etninėms grupėms sunku rasti bendrą kalbą, neužmirštant savo istorijos, kultūros ir papročių.

Papasakojo, kaip kalbų nemokėjimas atnešė nelaimių ispaniškai kalbančiom ir angliškai nesuprantančiom šeimom gaisro metu. Meras įsakė Chicago ugniagesiams pramokti kelis svarbius žodžius ispaniškai, kad nelaimės metu galėtų angliškai nekalbantiems ispanams tai pasakyti. Jis patvarkė, kad lenkų, graikų ir kitų kalbančių gyventojų apylinkės ugniagesiai pramoktų po keliolika žodžių.

1976 Metų Trečiojo Ketvirčio SLA Apyskaita

	PAJAMOS	Liepos	Rugpjūtis	Rugsėjis
Visų Kuopų Duoklės	\$ 12,207.18	\$ 10,189.63	\$ 5,795.02	
Nuošimčiai	25,230.47	12,793.90	4,812.22	
Atmokėti Bonai	74,982.75	—	25,000.00	
Atmokėtos Morgių Pask.	—	—	385.00	
Atmokėtos Cert. Paskolos	500.00	500.00	—	
Aukos	1,217.20	13.50	—	
Nuomos	40.00	40.00	40.00	
Viso	\$114,177.60	\$23,537.03	\$36,032.24	

1976 M. III KETV. IŠLAIDOS

Pomirtinių	
Liepos mėn. 1976	\$ 6,406.00
Rugpjūtio " "	5,184.00
Rugsėjo " "	12,945.00
	\$24,535.00

Ligoje Pašalpos	
Liepos mėn. 1976	\$ 626.54
Rugpjūtio " "	1,049.98
Rugsėjo " "	244.46
	\$ 1,920.98

Taupomoji Apdrauda	
Liepos mėn. 1976	\$ 2,000.00
Rugpjūtio " "	4,000.00
Rugsėjo " "	3,500.00
	\$ 9,500.00

Atšauktoji Apdrauda	
Liepos mėn. 1976	\$ 1,603.11
Rugpjūtio " "	1,173.69
Rugsėjo " "	557.38
	\$ 3,334.18

Išmokėjimas iš Fraternalinio Fondo (našlių-našlaičių ir tautiškų centų)	
Liepos mėn. 1976	\$ 2,097.83
Rugpjūtio " "	770.03
	\$ 2,867.86

SLA Pildom. Tarybos narių kelionės išlaidos, nakvynės, dienpinigiai ir kt. išlaidos:	
Liepos mėn. 1976	\$ 107.30
Rugpjūtio " "	58.50
Rugsėjo " "	173.58
	\$ 339.38

SLA Komisijų narių kelionės ir kt. išlaidos:	
Liepos mėn. 1976	\$ 35.00
	\$ 35.00

ALGOS

Liepos mėn. 1976	
SLA Raštinės Tarnautojams	\$ 3,253.40
SLA Spaustuvės Tarnautojams	288.00
SLA Pildom. Tarybos nariams	1,104.50
	\$ 4,645.90

Rugpjūtio mėn. 1976	
SLA Raštinės Tarnautojams	\$ 2,999.60
SLA Spaustuvės Tarnautojams	—
SLA Pildom. Tarybos nariams	698.50
	\$ 3,698.10

Rugsėjo mėn. 1976	
SLA Raštinės Tarnautojams	\$ 3,333.70
SLA Spaustuvės Tarnautojams	432.00
SLA Pildom. Tarybos nariams	698.50
	\$ 4,464.20

SLA Nuosavybė	
307 West 30th St., N. Y. C.	
Liepos mėn. 1976	\$ 368.83
Rugpjūtio " "	1,762.00
Rugsėjo " "	1,337.71
	\$ 3,468.54

"TEVYNĖS" IŠLAIDOS:

Liepos mėn. 1976	
"Tėvynės" raidžių surinkimas ir sulaužymas	\$ 257.50
"Tėvynės" spausdinimas	196.00
Ekspedicija	75.00
Paštas	42.73
	\$ 573.23

Rugsėjo mėn. 1976	
"Tėvynės" raidžių surinkimas ir sulaužymas	\$ 875.00
"Tėvynės" spausdinimas	402.00
Ekspedicija	100.00
Paštas	75.35
	\$ 1,452.35

Daktarams atlyginimas:	
Liepos mėn. 1976	\$ 20.00
Rugpjūtio " "	10.00
Rugsėjo " "	10.00
	\$ 40.00

Sugrąžinti mokesčiai	
Liepos mėn. 1976	\$ 15.30
Rugpjūtio " "	165.04
Rugsėjo " "	228.80
	\$ 409.14

IVAIRŲS IŠMOKEJIMAI

Liepos mėn. 1976	
Social security	\$ 280.88
Disability Ben. Ins.	113.79
New York St. Unemployment Ins.	157.31
Paštas ir telefonas	430.47
Aktuarinės išlaidos	235.00
Tėsiniam Patarėjui	150.00
Investmentų išlaidos	10.60
Nuoma	50.00
Literatūra	52.50
Garsinimai	21.00
Raštinės reikmenys	43.50
Raštinės išlaidos	215.65
Smulkios išlaidos	1.02
Remagen Tech. Ind., Inc. — už skaičiavimo mašinėlę	85.00
	\$ 1,846.72

Rugpjūtio mėn. 1976	
Social security	\$ 225.43
Paštas ir telefonas	576.90
Aktuarinės išlaidos	497.00
Nuoma	150.00
Garsinimai	21.00
Raštinės reikmenys	106.11
Raštinės išlaidos	15.65
Smulkios išlaidos	2.34
Fidelity & Deposit Co. — Borch	450.00
	\$ 2,044.43

Rugsėjo mėn. 1976	
Social security	\$ 248.89
Paštas ir telefonas	322.98
Aktuarinės išlaidos	142.00
Investmentų išlaidos	6.00
Nuoma	50.00
Literatūra	22.00
Garsinimai	31.50
Raštinės reikmenys	62.16
Raštinės išlaidos	34.15
Smulkios išlaidos	2.55
	\$ 922.23

Pensijos SLA Tarnautojams	
Liepos mėn. 1976	\$ 154.38
Rugpjūtio " "	154.38
Rugsėjo " "	154.38
	\$ 463.14

SEIMO IŠLAIDOS

Liepos mėn. 1976	\$ 8,927.11
Rugpjūtio mėn. 1976	3,398.30
Rugsėjo mėn. 1976	509.00
	\$12,834.41

Liepos, Rugpjūtio ir Rugsėjo mėn. 1976 bendrai, iš viso:	\$79,394.79
--	-------------

INVESTUOTA:

Nupirkti Bonai	
Rugpjūtio mėn. 1976	\$50,000.00
U. S. Treasury Notes at 8%	\$50,000.00
	\$ 200.00

Certifikatų Paskola	
Rugpjūtio mėn. 1976	\$ 200.00
	\$ 200.00

Taupomoji Skaika	
Rugsėjo mėn. 1976	\$10,000.00
	\$10,000.00

Viso	\$99,200.00
------	-------------

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas ir SLA istorijos pristatymas

1977 m. vasario-February 27 d. 2 val. p. p. SLA Centro patalpose, 307 W. 30th St., New Yorke įvyks Lietuvos 59-erių metų nepriklausomybės minėjimas. Kalbės Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis.

Minėjime dalyvaus SLA Pildomosios Tarybos nariai, tuo metu dalyvauja New Yorke pasirašyti SLA veiklos raportus.

Istorijos atsakingasis redaktorius SLA Prezidentas Povilas Dargis, autoriai: žurnalistas-rašytojas Vytautas Širvydas, teisėjas Antanas Diržys, dr. Algirdas Budreckis ir Techninis patarėjas žurnalistas Jonas Valaitis. Istorijos pristatymą praves Teis. Antanas Diržys.

Ta proga bus pristatyta nauja iš spaudos išėjusi 90 metų Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veiklos istorija.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS BROOKLYNE

Brangūs lietuviai, —

Lietuvos nepriklausomybės ir valstybės atstatymo sukaktį šiemet New Yorke minėsime vasario 20, sekmadienį. Maloniai prašome visus dalyvauti su šeimomis ir draugais.

Šiais metais sukanka penkiasdešimt devyneri metai nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dienos. Nors lietuvių tauta jau trisdešimt septintus metus neša žiaurios okupacijos našą, bet mes esame tvirtai įsitikinę, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. Tėvynė reikalauja iš mūsų daug darbo, pasiaukojimo ir materialinių išteklių, kurių Jūs iki šiol pagal išgales teikėte.

Vėl kreipiamės į Jus, brangūs broliai ir sesės lietuviai, prašydami aukos. Savo aukas galėsite įteikti minėjime Kultūros Židiny, arba prašom siųsti žemiau duotu adresu. Būsime dėkingi už kiekvieną auką — didelę ar mažą. (Aukos nurašomos nuo mokesčių.)

American Lithuanian Council
of New York
P. O. Box 1201

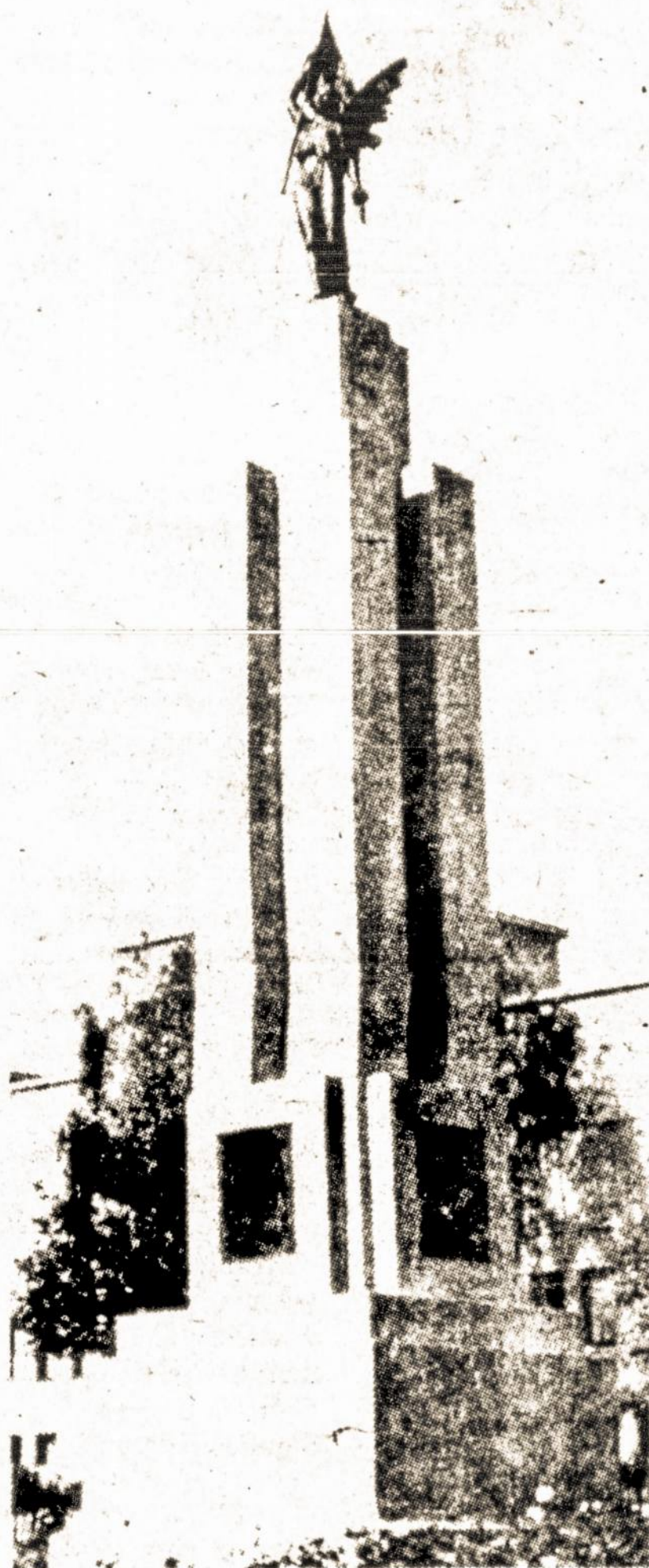
Woodhaven Station, N. Y. 11421
Būsime dėkingi už kiekvieną auką — didelę ar mažą. (Aukos nurašomos nuo mokesčių.)

New Yorko ALTA
Pastaba: šiais metais taupymo sumetimais asmeniniai laišškai nebus siuntinėjami.

Kęstučio Miklo, VLIKO tarybos nario ir Batūno pirmininko pastangomis, per New Yorko miesto TV (kanalas C) sausio 22 9 valandą vakaro Lietuvių katalikų tarnybos reikalų vedėjas kun. K. Pugevičius ir Batūno vicepirmininkas I. Rupners svarstė žmogaus ir specialiai religijos teisių pažeidimus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Vitalis Žukauskas dėsto lietuvių kalbą New Yorko Universitete (NYU). Dar galima registruotis į pavasario semestrą. Kadaise jis yra dėstęs lietuvių kalbą Indianos universitete.

Newark, N. J., Švč. Trejybės par. salė vasario 20 vyks užgavėnių tradicinis blynų balius ir šokiai. Karštas valgis tiekiamas po 10:30 ir 12 val. Rezervuoti pas parapijos komiteto narius ar kleboniją.

Lietuvos Nepriklausomybės paminimas prie Karo muziejaus Kaune bolševikų sunaikintas.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas senate, Washington, D. C., bus vasario 23 d. 10 val. ryto. Minėjimą globoja sen. Charles Percy.

Elizabeth, N. J.

SLA 3 KP. SUSIRINKIMAS KOVO 20

SLA 3 Kp. metinis susirinkimas įvyks 1977 m. kovo 20 d., sekmadienį, 12 val. dieną Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second St., Elizabethport, N. J.

Darbotvarkėje bus sprendžiami įvairūs Kuopos reikalai, priimami apdraudų mokesčiai, išklausomi valdybos pranešimai, aptariami labai nariams palankūs Specialaus SLA vajeus reikalais ir renkama 1977-iesiems metams Kuopos valdyba.

Šis pranešimas yra oficialus. Atvirukų nei laiškų nebus siuntinėjama. Dalyvaukite visi.

SLA 3 Kp. Valdyba

MIRĖ ONA ŠIRVYDIENĖ

Vasario 10 d. 2 val. ryto Nashua, New Hampshire mirė Vienybės redaktoriaus, SLA Istorijos koautooriaus Vytauto Širvydo žmona Ona Jackevičiūtė Širvydienė. Velionė buvo gimusi 1898 m. Marcinkonyse, Vilniaus krašte.

Į Ameriką atvyko 1913 m. Su Vytautu Širvydu susituokė Brooklyne 1923 m.

Laidojama šeštadienį, vasario 12 d. iš Sv. Kazimiero par. bažnyčios Sv. Kryžiaus lietuvių parapijos kapinėse, Hudson, N. H.

Liko nuliūdę: vyras Vytautas, sūnus Viktoras Philadelphiaje, ir Jonas, Hudson, N. H. Liko ir 9 vaikaičiai ir 6 proanūčiai. Prieš kelis

metus mirė Širvydų dukrelė Giedrutė Diets, East Meadow, L. I.

Nerandame žodžių giliausiai užuojautai išreikšti artimiausiam Vienybės redakcijos nariui Vytautui ir jo giminėms bei draugams. Tiek Vienybei, tiek Susivienijimui Lietuvių Amerikoje yra skaudus nuostolis.

Tebūnie lengva velionei amžinai ilsėtis Naujosios Anglijos žemelė, o mūsų mielam Vytautui linkime ištvėrmės ir stiprybės pergyventi skaudžiausią nelaimę.

Išgirdusi nelaimę Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba, Tėvynės ir Vienybės Redakcijos, taip pat Susivienijimo Istorijos autoriai reiškia giliausią užuojautą.

PAMINĖJO KLAIPĖDOS PRIJUNGIMO PRIE LIETUVOS SUKAKTĮ

Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimo paminėjimas įvyko sausio 16 d. Woodhaven, N. Y. Nežiūrint sniego ir šalčio, Mažosios Lietuvos likimu sudomėjusių dalyvavo gražus būrys.

Paskaitą skaitė klaipėdiškis dr. Jonas Stiklorius apie Liudviką Rezą, 200 metų jo gimimo sukakties proga. Prelegentas sugebėjo parodyti Prūsų Lietuvos kultūrinę ir politinę veiklą per 500 metų.

Kalbėjo ir Lietuvos Tyrimo Instituto New Yorke pirmininkas Juozas Audėnas. Jis supažindino su instituto išleistomis knygomis, ypač plačiai su Lithuania Minor. Knyga — atskirų autorių studijinių straipsnių rinkinys. Kitos studijos: dr. A. Budreckio apie lietuvių pulką kaizerinėje kariuomenėje. Dr. Rėklaičio apie Mažosios Lietuvos kartografiją, V. Pėteraičio apie Mažosios Lietuvos vietovardžių svetimėjimą. Pirmininkavo Martynas Gelžinis.

Kun. Petras Dagys, Maž. Lietuvos Bičiulių Draugijos pirmininkas, per 18 metų ruošęs minėjimus, dėl ligos negalėjo dalyvauti, pasirūpino šio minėjimo suruošimu. Negalėjo dalyvauti nė ekumeninėse pamaldose savo vietoj pakvietė latvi evengl. kunigą Richard Zarinš. Su kun. K. Pugevičium atliko pamaldas.

Mečys Razgaitis pagiedojo porą giesmių; Ramūnas Brakas buvo tvarkdarys. Vaisės paruošė moterų

ratelis, vadovaujamas p. Oniūnienės, Dagienės, Švalbonienės, Vasilkienės.

Minėjime dalyvavo p. Pesys, dalyvavęs kovose dėl Klaipėdos. Pagerbtas sukilimo kovų vadas plk. Kalmantas.

Minėjimą surengė: Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija, L. Karių Savanorių Sąjunga (atstovas Jurgis Kiaunė), Ramovėnai (dr. E. Noakas) ir Šaulių Sąjunga (inž. Algis Jankauskas).

Iš Lietuvos kilusių evangelikų liuteronų kunigų, gyvenančių Vakarų Vokietijoje, suvažiavimas įvyko Bonn-Godesberge, Annaberg pilyje sausio 6-9 d. Dalyvavo 11 evangelikų kunigų: garbės senjoras Adomas Gelžinis iš Braunschweigo, šeimininkas vicesenjoras kunigas Juozas Urdzė su žmona, kunigas Alfredas Franckaitis su žmona iš Freistatt, kunigas Martynas Klumbys iš Bensheimo, kunigas Mikas Klumbys iš Barntrope, reformatų kunigas Fridrikas Barnelis su žmona iš Hofheim/Taunus, metodistų kunigas Ričardas Lupas iš Leer/Ostfriesland, kunigas Vilhelmas Banžerius iš Korschenbroicho, kunigas Rudolfas Vymeris iš Bad Oeynhausen 8, kunigas Karolis Felgendreheris iš Hamburgo ir kunigas Fr. Skėrys iš Mannheimo.

Cicero miesto vadovybė Vasario 16 d. paskelbė lietuvių dieną: Prie Town Hall vėliavų pakėlimas bus vasario 23 d. šeštadienį, 12 val.